



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

'Valors tous en temps durs. Els valors dels catalans a l'enquesta europea de valors'

Palau del Parlament, 25 d'octubre de 2011

La presidenta

President Rigol, professor Àngel Castiñeira, exdiputats i exdiputades del Parlament, amigues, amics, senyores i senyors, em plau acompanyar-vos avui en aquest acte, un dels molts que organitza l'Associació d'Antics Diputats.

Quan el president Rigol em va parlar de l'acte d'avui, en aquell moment vaig pensar: "No podré", perquè tenia una altra cosa, però a l'últim ho he pogut arreglar i puc ser aquí. El que tractarem m'interessa i ens interessa a tots. Repassant les diferents activitats que, com la d'avui, ha organitzat els darrers anys l'Associació d'Antics Diputats, veus –i ho dic, a més, amb tota sinceritat– que encerta els continguts i que realment incideix en el que pot interessar o que interessa la societat.

Les quatre conferències que heu organitzat fins ara... La del Carles Viver i Pi-Sunyer, una autoritat en la matèria, sobre la reforma de l'estatut d'autonomia, del 17 de novembre del 2004; la de la Patrícia Gabancho, tertuliana, argentina fincada a Catalunya, sobre l'ús social del català –Déu n'hi do la conferenciant i el tema!–; la del que avui és conseller d'empresa i ocupació, sobre la gran crisi que travessa el nostre país –per tant, una visió, crec, realment per felicitar–; i per últim, la del doctor Santiago Niño Becerra, catedràtic d'economia de la Universitat Ramon Llull, sobre els efectes de la crisi econòmica en els diversos àmbits de la societat... Només amb aquests quatre noms i aquestes quatre conferències veiem molt clarament l'activitat profunda i fecunda que fa l'Associació d'Antics Diputats.

Vull felicitar, en aquest sentit, tots els que en formen part i molt especialment la junta i el seu president, que van pensar en el que podien fer enguany, i recordar que l'última activitat en què també vaig ser present, els premis Conviure, vaig fer



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

ús d'un pròleg que vosaltres mateixos havíeu fet parlant de la feina dels exdiputats, i on dèieu: "Som exdiputats i exdiputades d'aquest Parlament, però no som jubilats de la política. No volem ser jubilats de la política, sinó que volem posar la nostra experiència sobre la taula per poder donar, si és que val i si serveix d'alguna cosa, la nostra experiència a la societat d'avui."

Per tant, crec que el dia d'avui és un altre exemple del vostre activisme, us en felicito i us agraeixo que, d'alguna manera, sempre feu per manera que jo hi pugui ser.

(...)

Crec que és un tema prou interessant, que n'hauríem pogut parlar més, però és millor acabar les coses i quedar amb ganes de continuar parlant, que no desviar-se de la qüestió.

Voldria fer tres comentaris. Un primer: quan vaig saber de què tractaria la conferència d'avui, vaig trobar un article del mes de març, que suposo que devia ser d'unes setmanes després de la presentació del llibre, en què un articulista conegut d'un mitjà de comunicació escrita molt conegut elogia el llibre. L'article es deia 'La Catalunya tunejada'.

Vull destacar dues de les coses que el periodista deia en aquest article i que lliguen naturalment amb el que ens ha explicat el professor Castiñeira, però que després vull comentar pensant en les conclusions, en el que ell ha dit: què hem de fer o què hauríem de fer..

Aquest articulista deia: Quines conclusions extrec d'una lectura ràpida, però interessant, de la publicació de l'enquesta? Doncs menys afició al treball per part dels catalans. De fet, l'enquesta diu que fa deu anys, el 1990, el 70 per cent valorava el treball com el més important i ara és el 57 per cent; per tant, aquí hi ha una baixada important en relació amb el que ens ha explicat el professor Castiñeira. Per contra, hi ha molta més afició pel lleure, més ganes de tenir més temps lliure i de trobar la manera d'aconseguir-lo —un dels problemes que té la nostra societat d'avui.



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Menys voluntariat. Ell no ha entrat tant en el tema, però sí que l'articulista deia: Estem cansats de repetir –i jo també ens hi poso com a exemple, als polítics– la gran riquesa de la nostra societat civil, les múltiples associacions i fundacions que tenim, però la veritat és que d'aquesta enquesta surt que hi ha menys voluntariat, la gent vol participar, sí, però amb data de caducitat. Jo no em poso aquí per sempre, no estic en quatre fundacions i en tres associacions, potser estaré en aquesta, perquè, a més, m'interessa per al que a mi m'agrada per al meu temps lliure.

I després, potser també –i això ho diu aquest articulista–, menys progressisme, allò que Castiñeira comentava de llei i ordre: A la meua vida privada deixeu-me fer, que jo faré el que vulgui, però de cara enfora que hi hagi normes, que hi hagi ordre i, per tant, menys progressisme.

I potser aquí –i aquí ja vaig amb el meu comentari– ja ens hem de replantejar, tots els polítics, on som. Perquè aquí hi ha una enquesta d'una Catalunya que deu ser la real, perquè contesten i responen a una sèrie de preguntes que fa deu anys deien una cosa, en fa vint en deien una altra i en fa trenta també. Tenim, com si diguéssim, la radiografia dels catalans en trenta anys, però cada vegada més anem a un eix menys progressista, quan ens pensem que som molt 'progres' i que els catalans som molt d'esquerrers o més d'esquerrers, que som molt progressistes. Potser no ho som tant i, per tant, potser ens hem de replantejar, també els polítics, de quina manera hem de traslladar els nostres missatges i quin tipus de missatge hem de fer. Aquesta és una reflexió que jo em faig.

I quan acabava el professor Castiñeira, però no havia arribat al què fer, jo he posat: "Tenim un trencament d'esquemes", perquè, de fet, temes que eren intocables ara s'estan tocant molt, i s'han tocat molt de pressa. I jo he apuntat aquí: treball, valors, comunitat.

I després he apuntat el que ell deia. Què fer? Intentar recuperar els valors sòlids, no tan sols els líquids que ara són a la nostra societat. Valors sòlids com la cultura de l'esforç, com el treball, com la solidaritat, com la tolerància, però tornar-los a recuperar, perquè potser els hem mig perdut pel camí.

Reinventar el sentit d'autoritat, absolutament d'acord. Tu estàs aquí perquè t'han escollit, molt bé, però, a més, t'ho has de guanyar cada dia. Has pogut guanyar unes eleccions, amb uns resultats magnífics, però si tu, en quatre anys, no ets



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

capaç de demostrar que les has guanyades pels que t'han votat i per un projecte de país que tens, no esperis que d'aquí a quatre anys et renovin. Per tant, hem de ser capaços d'adonar-nos que tenim una democràcia molt jove, que han passat trenta anys, que el món ha canviat i que, per tant, tu també has de canviar amb el món i t'has d'adaptar a les necessitats d'avui.

Conciliar autonomia individual i valors col·lectius. Jo crec que aquí entra tot el que ja he comentat i tot el que els països nòrdics estan fent des de fa anys i nosaltres no. I aquí tenim una assignatura pendent molt important i molt greu, que és la conciliació de la vida laboral i familiar al treball i a l'escola. I no tenim més fills i no podem donar la culpa a les dones; hem de culpar la societat, que no sap articular una manera de combinar aquesta feina amb el teu treball. Però la culpa és de l'agenda política, molt dels homes i part de les dones. I si no som capaços d'articular-la tindrem un problema cada vegada més greu. I jo crec que és important que treballem, que pensem, que dialoguem i que hi donem resposta.

I després m'ha agradat molt el que has dit de crear nous referents, mestres i poetes, perquè jo aquest estiu vaig anar —i acabo, tu ja hi havies anat— a Viladrau, el 6 d'agost, a una associació que té trenta anys de vida o trenta-un i que és sobre el Montseny, i de fet es donen uns premis a nous poetes que escriuen sobre el Montseny. Jo vaig anar-hi i vaig veure les últimes intervencions d'alguns, i em vaig fixar en una. No dic el nom, molts ho endevinareu, i va parlar al final, i jo vaig dir: "No és meu, però m'ha agradat tant, que a més en aquest entorn val la pena dir-ho...", sobretot perquè parlava també de valors i de recuperar els valors i la confiança. I deia: "La confiança en tot, també en els polítics, però en tot. En la família, que sembla que se'ns està desestructurant..., hem de donar-li una altra forma, però hem de defensar la família com a transmissora de valors".

I vaig parlar dels mestres i els poetes. I què vaig dir? Una mica copiant el que havia dit aquella persona en una de les seves intervencions. El mestre, per què? Perquè després de la família és el que ajuda els pares a formar els seus fills; els pares eduquen, l'escola ensenya, però ha d'haver-hi una relació claríssima entre tots dos.

Així com la família i els mestres ja ho donem per descomptat que han de fer això o que fan això, els poetes per què? Doncs perquè et fan emocionar, et posen el sentiment. I si no hi ha sentiment i no hi ha emoció la vida la podem inventar o reinventar tots d'una manera molt igual, no hi ha res nou. L'emoció és aquella gota que fa que el got estigui més ple.



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

I jo crec que això és bo en moments com ara, en situacions com ara. En moments en què necessitem discursos positius. Necessitem que els que hem de fer discursos o hem de sortir a fora expliquem la veritat. La situació és molt magra, no sé si ens en sortirem demà, l'any que ve o d'aquí cinc anys, però després de dir la veritat hem de ser capaços de donar-hi una resposta positiva, d'animar la gent i de dir: "No depèn només d'aquesta persona o d'aquesta taula, depèn de tots que tirem endavant."

Crec, doncs, que aquesta enquesta ens dóna feina, perquè els exdiputats i les exdiputades, que no volen ser jubilats de la política, treballin en els seus entorns, en el seu entorn familiar, en el seu entorn d'amics i de companys, perquè tots necessitem de tots.

I res més.

Moltes gràcies.